

Pijncentrum

Sympathicusbehandeling





Beste patiënt,

Je laat binnenkort een infiltratie van een sympathische zenuwknoop (ganglion stellatum of ganglion van Impar) uitvoeren om jouw pijnklachten te behandelen of te verminderen. Graag willen wij jou hierover wat meer uitleg geven. Indien je nog vragen zou hebben na het doornemen van deze brochure, kan je steeds contact opnemen met het pijncentrum op het nummer 03 890 59 23.

Wat is het ganglion stellatum?

Het ganglion stellatum is een zenuwknoop in de hals ter hoogte van de zesde of zevende halswervel. Een infiltratie ter hoogte van deze zenuwknoop zal de pijnsignalen naar de hersenen onderbreken. Deze behandeling wordt toegepast bij bepaalde **pijnproblemen van het bovenste lidmaat en de borststreek** (vb. herpes zoster). Ook bij problemen van de **bloeddoorstroming in de arm** kan dit worden toegepast. Een veel voorkomende indicatie is het complex regionaal pijnsyndroom (CRPS).

Wat is het ganglion Impar?

Het ganglion Impar is een zenuwknoop ter hoogte van de binnenzijde van de overgang van het heiligbeen en het staartbeen. Een infiltratie ter hoogte van deze zenuwknoop zal de pijnsignalen naar de hersenen onderbreken. Deze behandeling wordt toegepast bij bepaalde **pijnproblemen van het kleine bekken** (vb. perineale pijnklachten, postradiatie enteritis, ...) **en staartbeen**.

Wat is het lumbaal ganglion?

Het lumbaal ganglion is een zenuwknoop in de onderrug ter hoogte van de eerste, tweede of derde lumbale wervel. Deze behandeling wordt toegepast bij bepaalde **pijnproblemen van het onderste lidmaat en voeten**. Ook bij problemen van de **bloeddoorstroming in het been** kan dit worden toegepast. Een veel voorkomende indicatie is het complex regionaal pijnsyndroom (CRPS).

Tips voor een goede voorbereiding

De beslissing tot het laten uitvoeren van een infiltratie ter hoogte van een sympathische zenuwknop gebeurt steeds na een (eerste) consultatie op het pijncentrum.

Een (gepuleeerde) radiofrequente behandeling vindt gemiddeld plaats binnen de 2 weken volgend op een diagnostische infiltratie.



- Bij inname van **bloedverduunners** moet je dit op voorhand melden aan jouw verwijzend arts. Eventueel moet je deze medicatie een tijd vóór de behandeling stoppen of vervangen door een ander geneesmiddel. Bij twijfel kan je steeds contact opnemen met het pijncentrum.
- Verwittig bij een **allergie** voor jodium, andere ontsmettingsmiddelen, pleisters, contrast- of verdovingsmiddelen of andere producten zeker de verpleegkundige of arts.

Op de dag van de behandeling

- mag je eten en drinken
- hoef je geen nachtkleed of toiletgerief mee te brengen
- mag je jouw medicatie innemen, met uitzondering van bepaalde bloedverduunners
- verwittig je het pijncentrum als je een pacemaker, neurostimulator of ICD hebt
- voorzie je een begeleider/chauffeur voor jouw vervoer naar huis na de behandeling. Aangezien de pijnbehandeling tijdelijke gevoelsvermindering of duizeligheid kan geven, mag je de dag van de behandeling geen voertuig besturen
- breng je steeds jouw verwijsbrief (indien je erover beschikt), relevante medische documenten en lijstje van jouw huidige medicatie mee

Hoe verloopt de behandeling?

Voor de infiltratie

Een behandeling ter hoogte van een sympathische zenuwknoop komt in aanmerking voor jouw hospitalisatieverzekering. **Schrijf je wel in bij de onthaalmedewerker. Nadien volg je routenummer 162 naar het pijncentrum.**

Hier brengt de verpleegkundige je dossier in orde. Medicatie, allergieën en mogelijke zwangerschap worden steeds opnieuw nagevraagd.

Je bevestigt je toestemming om de afgesproken behandeling te laten uitvoeren en jouw akkoord met onze veiligheidsvoorwaarden (geen voertuig besturen, geen machines of gevaarlijke apparaten bedienen en geen belangrijke beslissingen nemen) door een toestemmingsformulier te ondertekenen. Ons dagziekenhuis bestaat uit een gemeenschappelijke ruimte met zetels, gescheiden door gordijnen. Een operatiehemdje ligt hier voor je klaar. De verpleegkundige neemt de parameters (bloeddruk, pols en zuurstofsaturatie) en plaatst een **waakinfuus** (katheter in arm of hand) uit voorzorg. Als je reageert op bepaalde producten die tijdens de procedure toegediend worden, kunnen we snel en efficiënt medicatie toedienen.

Tijdens de infiltratie

De behandeling gebeurt in buik- of ruglig. De juiste plaats van de infiltratie wordt opgezocht, eventueel met behulp van echografie of röntgenstralen, en op de huid aangeduid met een stift. De punctieplaats wordt ruim ontsmet, waarna de arts de huid plaatstelijk verdooft.

Bij een diagnostische behandeling

Na de lokale verdoving brengt de arts een **dunne naald** in ter hoogte van de te behandelen zenuwknoop. Er wordt een kleine hoeveelheid contrastvloeistof gebruikt om de correcte naaldpositie te bepalen. Het inspuiten van de medicatie kan gepaard gaan met een zeker drukgevoel en uitstraling (lokale verdoving met of zonder corticosteroid).

Bij een (gepuleerde) radiofrequente behandeling

Deze behandeling gebeurt met een roesje. Na de lokale verdoving plaatst de arts een naald ter hoogte van de te behandelen zenuwknoop. Om de afstand tot de zenuw te bepalen, wordt er gebruikgemaakt van een **zwakke elektrische stroom**.

We vragen je aan te geven wanneer je een tintelend, drukkend of warm gevoel gewaar wordt. Wanneer de naald op de juiste plaats staat, spuit de arts een lokale verdoving in. Hierdoor zal je van de eigenlijke behandeling zeer weinig tot niets voelen. Daarna wordt de (gepuleerde) radiofrequente stroom gestart. De stroombehandeling kan tot 10 minuten duren.

Een gepuleerde radiofrequente (PRF) behandeling op een zenuwknoop kan ervoor zorgen dat het gedrag van deze zenuwknoop verandert, wat resulteert in een vermindering van de pijngeleiding. Bij een PRF-behandeling wordt stroom in korte pulsen toegediend, waardoor de temperatuur bij de zenuw niet boven de 42°C komt. Dit voorkomt zenuw schade, maar verandert het gedrag van de zenuwknoop. Hierdoor kan je pijn voor een langere periode verminderd worden.

Na de infiltratie

Na de infiltratie blijf je nog 30 minuten bij ons ter observatie. **Jouw bloeddruk, hartslag, pijn en zuurstofsaturatie worden gecontroleerd.**

Jouw pijn kan na de behandeling toenemen.

Dit is niet verontrustend en steeds tijdelijk.

De dag van de behandeling is het aangeraden geen belastende inspanningen uit te voeren.

Risico's en nevenwerkingen

Complicaties komen zelden voor. Er zijn echter aan elke procedure risico's en nevenwerkingen verbonden. De meest voorkomende zijn:

- tijdelijke pijn of een gevoelsvermindering op de plaats van de inspuiting
- reactie op de corticoiden en/of lokale verdoving: verhoging van de bloedsuikerspiegel bij diabetici, hoofdpijn, daling van de bloeddruk, allergische symptomen
- een bloeding, door het raken van een bloedvatje, vormt geen probleem wanneer je geen bloedverduunners neemt of deze tijdig hebt stopgezet
- een kleine kans op infectie en zenuwbeschadiging
- na een ganglion stellatum behandeling kan je tijdelijk een afhankelijk ooglid hebben aan de zijde waar de behandeling heeft plaatsgevonden. Dit is onschuldig en tijdelijk. Wanneer de lokale verdoving is uitgewerkt zal dit verdwijnen
- in zeldzame gevallen kan een epilepsieaanval ontstaan. Dit kan optreden wanneer een kleine hoeveelheid lokale verdoving in een slagader wordt geïnjecteerd. Gezien de prik onder beeldvorming gebeurt en contraststof wordt toegediend als extra veiligheid is dit risico klein
- ...

Deze lijst is niet-limitatief.



Wat te verwachten betreffende pijn?

Na een diagnostische infiltratie

Bij deze infiltratie maken we gebruik van een snelwerkend verdovingsmiddel. **Je kan het effect van deze infiltratie onmiddellijk na de infiltratie evalueren.**

Als na enkele uren de plaatselijke verdoving uitgewerkt is, zal je waarschijnlijk dezelfde pijn voelen als voor de behandeling. Je mag hiervoor gerust een pijnstiller nemen.

Bij een duidelijke pijnvermindering kom je in aanmerking voor de behandeling met (gepuleerde) radiofrequente stroom. Je zal na de diagnostische infiltratie een afspraak meekrijgen voor een stroombehandeling.

Na een (gepuleerde) radiofrequente behandeling

Het effect van een (gepuleerde) radiofrequente infiltratie is niet onmiddellijk voelbaar. Dit betekent dat je na de behandeling, als de plaatselijke verdoving uitgewerkt is, waarschijnlijk dezelfde pijn zal voelen als ervoor. Je kan zelfs meer pijn, zogenaamde napijn, ervaren. Dit komt doordat een reeds geïrriteerde en pijnlijke zone een behandeling kreeg, wat het extra gevoelig maakt. Deze napijn kan 2 weken aanhouden. Het is daarom van belang dat je, in samenspraak met jouw huisarts, jouw pijnstillers blijft innemen.

Het **uiteindelijke effect** van de behandeling kan pas beoordeeld worden na **6 tot 8 weken**. Normaal belt de arts je rond deze periode op of kom je terug op consultatie bij jouw behandelend arts voor een evaluatie van de behandeling. Een (gepuleerde) radiofrequente behandeling zorgt er immers zelden voor dat je volledig pijnvrij bent. De bedoeling is een belangrijke pijnvermindering te geven, zodat je jouw dagelijkse activiteiten kan hervatten.

Een (gepuleerde) radiofrequente pijnbehandeling richt zich op symptomen en werkt nooit genezend op de oorzakelijke afwijkingen.

De behandelde zenuwen herstellen zich dan ook na verloop van tijd, zodat zich na een bepaalde periode een nieuwe behandeling kan opdringen.

Kostprijs

Onze pijnartsen zijn **geconventioneerd** en gebruiken de door het RIZIV erkende tarieven. Geldigheidstermijnen van infiltraties wijzigen regelmatig.

Bij het maken van afspraken kijken wij steeds na of je in aanmerking komt voor terugbetaling. Een indicatie van de kostprijs van een behandeling op het pijncentrum kan steeds opgevraagd worden aan het secretariaat.

TEAM

dr. Baten | dr. Cools
dr. Thys | dr. Raps



Honger of dorst?

Breng een bezoekje aan onze bistro Azter (campus Rumst) of brasserie Meeza (campus Bornem)!

Contact

Voor vragen kan je steeds contact opnemen met het multidisciplinair pijncentrum op het nummer 03 890 59 23.

CAMPUS BORNEM

Kasteelstraat 23 | 2880 Bornem
03 890 16 11

CAMPUS WILLEBROEK

Tisseltsesteenweg 27 | 2830 Willebroek
03 890 16 11

ref.: 50008438

versie: 26/07/2024

foto's & illustraties: Adobe stock

eigenaar: Leen Groes, pijnverpleegkundige campus Bornem

v.u.: Sofie Vermeulen, communicatieverantwoordelijke

Maatschappelijke zetel:

vzw AZ Rivierenland | 's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

RPR 0416 851 659 | Erkenningsnummer 104 | Bevoegde rechtbank: Antwerpen

www.azrivierenland.be | info@azr.be

